

Het zal 2002 geweest zijn. Met mijn toenmalige Duitse vriend zou ik naar Bolivia gaan. Het was een spontaan besluit, we kenden elkaar amper een paar maanden. Ik was achterin de 20, studeerde aan de Koninklijke Academie en Conservatorium in Den Haag en zat tegen mijn afstuderen aan. Het ticket boekte ik met mijn creditcard. Het was een vrij impulsief initiatief, waar ik achteraf gezien helemaal geen spijt van heb gekregen. Een kennis van mijn vriend (ook een Duitser) zou trouwen met een lokale vrouw, die haar modderdorp nog nooit verlaten had. Zijn opa was ooit nazi-Duitsland ontvlucht (zoals vele ('foute') Duitsers) en was grootgrondbezitter in Bolivia geworden. We zouden er met een groep naartoe gaan, de plaatselijke ceremonie van de bruiloft bijwonen en daarna het land verder verkennen.

Het was een lange vlucht. In Miami moesten we overstappen. We waren gaar toen we het vliegtuig uitstapten. Er hing een verstikkende warmte. Voor de landing zag ik een landschap van skyscrapers onder ons voorbij glijden, het was een stad die ik nooit vrijwillig uitgezocht zou hebben. Het vliegveld was hectisch en het controlerend personeel zag eruit als gevangenisbewakers. We moesten officieel 'immigreren' en 'emigreren', al onze bagage werd gecontroleerd en we waren verplicht een vragenlijst invullen om Noord-Amerika in te kunnen om vervolgens direct weer te verlaten, een formaliteit van de overheid om grip te krijgen op de drugshandel van en naar Zuid-Amerika. Een directe vlucht bestond er destijds niet. Niet alle vragen heb ik naar waarheid beantwoord, ik kon op mijn klompen aanvoelen waar ik beter 'ja' en 'nee' op kon aankruisen, om de geboekte reis voort te kunnen zetten. Daarna volgde een persoonlijk gesprek, een screening, met welk doel ik Bolivia wou bezoeken, wat we daar gingen doen. Ik was super zenuwachtig, wat me nog nerveuzer maakte, zouden ze daardoor immers niet denken dat ik iets te verbergen had? Ondanks een paar domme antwoorden, ben ik er toch doorheen gekomen. Mijn vriend ook. Hij had een lichtere screening, zou ook langer in het land mogen blijven, omdat hij was geboren in de voormalige DDR. Politieke redenen.

Ik herinner me de stress, het zoeken naar de juiste rij in een oververhitte hal, barstensvol met mensen en agressieve controles, waar je geen stap verkeerd moest zetten en iedereen in de gaten gehouden werd. Service-balies om formulieren te halen, voor EU en non-EU, balies voor immigratie, emigratie, de waanzin van in- en uitchecken op dezelfde plek. Binnen een paar uur was het toch gelukt, de bagage gechecked en weer ingeleverd, wij gechecked en weer klaar om te vertrekken. Het duurde echter nog een paar uur. We gingen naar buiten, in die tijd rookten we nog. We zagen een strak blauwe lucht, het asfalt dampte, er was veel taxi-verkeer. Vlakbij vonden we een bankje en een begroeide bloembak voor wat schaduw.

Mijn vriend ging slapen, zonder overleg, dat maakte me pissig. Ik durfde niet, was bang dat we de wekker niet zouden horen. Dus bleef ik doodop wakker. Daar zaten we dan, in een vijandige omgeving aan de andere kant van de wereld. Ik was ervan overtuigd dat als ik ook in slaap zou vallen we vast zouden zitten op deze ellendige plek en we onze vakantie op onze buik konden schrijven. Gelukkig is alles goed gekomen, deze reis zal ik nooit meer vergeten.

Ik herinner me de culture clash tijdens de rampzalige bruiloft, de Duitse bezoeker die gebeten werd door een wilde hond en naar het ziekenhuis moest omdat er hondsdolheid heerste en de straatarme vrouwen die het gratis eten (dode cavia's met de nageltjes er nog aan) in hun rokken stopten, om mee naar huis te nemen en onze vrijpartij op het altaar in een verlaten kerkje.

Ik herinner me de excursie naar het tropisch regenwoud, de blanke tante die met haar reet in een nest rode mieren viel, de grapefruits ter grootte van een halve voetbal in het indianendorp ter plaatse en het oorverdovende lawaai als in een machinefabriek van de insecten in de nacht.

Ik herinner me de zout-woestijn in Uyuni, zover het oog reikte met eilanden met struisvogels en cactussen, waar je een zonnebril moest dragen vanwege de verblindende reflectie.

Ik herinner me de hoofdstad La Paz (de hoogst gelegen stad van de wereld) bij het Titicaca-meer, waar ik een 3e graads verbranding opgelopen heb over mijn hele gezicht en het platteland waar wij de eerste toeristen waren en zelfs geen toilet aanwezig was. Waar iedereen in de modderstraten poepte en de stank niet te harden was. Hoe ons tentje tijdens onze slaap bijna overspoeld werd door een meertje, dat zich ineens als de zee ging gedragen.

Ik herinner me hoe onze tassen gejat werden, door een slimme verwarring bij de bushalte, en we nog nooit zo hard gerend hadden. Hoe iedereen ons hielp en in de goede richting wees, hoe ze in paniek onze bagage in de berm gooiden, omdat we ze te dicht op de hielen zaten. De verbazing daarna, dat het gelukt was. En alle tanige oma's waar we ons tussen bevonden op de imperial van een toyota-taxi-busje, terwijl we heen-en-weer-schuddend ons probeerden vast te houden terwijl we door een woeste bergbeek reden.

Ik herinner me het kauwen van coca-bladeren waar ik doodziek van was geworden, de hele zak die op moest op het vliegveld omdat het daar nog wel legaal was. Ik herinner me de binnenlandse vlucht, die vanuit het militaire vliegveld ging. Dat er een dag vertraging was, en we achterin een jeep tussen zwaarbewapende militairen stonden en naar een (gratis) hotel gebracht werden om de volgende dag weer opgehaald te worden en welke gedachte er toen door mijn hoofd schoot. Dat het vliegtuig net zo volgepropt werd als hun toyota busjes, en ik half in het bagagerek en half in de cockpit hing en de hele vloer bezaaid was met tassen en mensen.

Ik herinner me het zwemmen in een rivier met piranja's en krokodillen en het verhaal van de vliegjes die daar voorkwamen, die eitjes leggen onder je huid en je zo van binnen opeten. De paniek die ik daarvan kreeg en de enorme pan waar ik vervolgens al mijn kleren in uitgekookt heb.

En de reisbus vlak langs het ravijn, die omkiepte naar gelukkig de goede kant, de bergkant, vanwege een tegenligger precies bij die diepe geul in de weg. Hoe iedereen bleef zitten, alsof de ANWB moest komen en ik als enige een raam opentrok, mijn vriend meenam toen ik naar buiten sprong en hoeveel verongelukte bussen we onderweg in het dal hadden zien liggen.

Alles is goed gekomen. Ik herinner me hoe ik daarna gezakt was voor mijn eindpresentatie op de Interfaculteit Beeld & Geluid, die ik in 2 dagen met doorgehaalde nachten in elkaar gedraaid had. Hoe ik alle docenten stuk voor stuk heb uitgescholden, de hele tafel rond, gewoon omdat ik bekaf was. Hoe iemand nog zijn been erover gebroken had, omdat ik alles had laten liggen. Hoe ze geschrokken waren, dat ze het erg jammer vonden en dat ik meer in mijn mars had. Dat ik altijd terug kon komen voor een herexamen.

Ik herinner me dat ik twee jaar later (toen ik ondertussen al op de vrachtwagen zat, omdat ik genoeg had van het kunstwereldje) alsnog en cum laude afgestudeerd ben, met een zelfgebouwd elektronisch bestuurbaar perslucht-lawaaiorkest met 5 bewegende perslucht-cilinders met een slag van 1 meter, waar ik 6 weken fulltime mee bezig geweest was en mijn bed naar mijn balkon verhuisd had, omdat het niet meer paste (en geen examengeld hoefde te betalen).

Als ik terugkijk herinner ik me, dat alles me meer dan waard is geweest en de reis onvergetelijk geweest was.